

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1717

av Finn Bengtsson (M)

Ändrade riktlinjer för TLV:s verksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en politisk analys av hur gränsen för det offentliga åtagandet och individers önskemål ska mötas i framtiden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV) har bland annat i uppgift att analysera läkemedels möjligheter till att ingå i den läkemedelsförmån som gör att dessa rabatteras till kund.

I detta viktiga arbete, som i många fall är avgörande för om en patient har råd att behandla sig med en aktuell medicin eller inte, gäller som övergripande lagstiftning hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

I ett banbrytande viktigt betänkande i riksdagen ställde sig en bred parlamentarisk enighet bakom regeringens riktlinjer för prioriteringar inom hälso- och sjukvården (bet. 1996/97:SoU14). Beslutet innebär att tre principer ska gälla för prioriteringar inom vården: människovärdesprincipen, behovs- och solidaritetsprincipen samt kostnads-effektivitetsprincipen. Dessa principer utgör alltså en tvingande etisk plattform som är styrande för vården i stort. Principerna har också en strikt inbördes hierarki, i så motto att människovärdesprincipen står över behovs- och solidaritetsprincipen som i sin tur står över kostnads-effektivitetsprincipen.

Trots denna tydliga och tvingande etiska plattform inskriven som HSL:s portalparagraf finns gott om exempel på hur den har frångåtts i TLV:s arbete vid analys och beslut om enskilda läkemedels möjligheter till att ingå i läkemedelsförmånen eller inte. I många fall

har det vid avslag för att ett läkemedel ska ingå i läkemedelsförmånen byggt på ett beslutsunderlag som satt kostnads-effektivitetsprincipen i första rummet, framför såväl människovärdesprincipen som behovs- och solidaritetsprincipen i strid mot HSL:s portalparagraf.

Detta är mycket allvarligt, och det måste därför till en översyn av TLV:s sätt att arbeta vid analys och beslut om ett läkemedel ska ingå eller undantas från läkemedelsförmånen. En sådan översyn behöver göras skyndsamt och förslag till ändringar i TLV:s instruktioner som bättre än idag tillgodoser den etiska plattformens funktion i HSL även för denna myndighets arbetssätt måste utan onödigt dröjsmål presenteras för riksdagen. Jag vill att riksdagen med bifall till denna motion ger regeringen detta tillkänna.

Finn Bengtsson (M)